

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

De Lichtwijzer

Plaats : Oegstgeest
BRIN nummer : 06KU|C1
Onderzoeksnummer : 292760
Datum onderzoek : 30 maart 2017
Datum vaststelling : 11 september 2017

SAMENVATTING

De Lichtwijzer heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

Wat gaat goed?

De Lichtwijzer is een fijne school in de bollenstreek. Leerlingen met verschillende achtergronden vinden er een plek waar ze uitgenodigd worden 'hun licht te laten schijnen', in en buiten de school.

In de groepen waar de inspectie geweest is heerste een gezellige sfeer waar leerlingen en leraren samen aan het werk waren. De directeur, die sinds anderhalf jaar op de school werkt, geeft op een duidelijke manier leiding aan het team, waarbij ook leraren uitgenodigd worden hun licht te laten schijnen. Ieders kwaliteiten zijn hierbij belangrijk.

Wat kan beter?

De leraren mogen er op vertrouwen dat zij een goede relatie hebben met de leerlingen en kunnen best wat meer structuur aanbrengen, zonder dat dit ten koste gaat van de fijne sfeer. Nu hebben leerlingen soms (te) veel ruimte.

In de gesprekken met de intern begeleiders hebben we gesproken over de achterstanden van sommige leerlingen en hoe de school daar mee omgaat. Dit laatste is voor sommige leerlingen niet sturend genoeg, waardoor zij de achterstand die ze hebben opgelopen niet makkelijk kunnen inhalen.

Wat moet beter?

De school voldoet aan alle wettelijke vereisten.

1 INLEIDING

Wat voor onderzoek heeft de inspectie gedaan?

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen een onderzoek met een concept-waarderingskader. Dit kader is in juni 2016 bijgesteld. Vanaf 24 oktober krijgen scholen een onderzoek met dit bijgestelde onderzoekskader voor 2017. Zo ook De Lichtwijzer. Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

Werkwijze

Op 30 maart 2017 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een presentatie door de school;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleiders, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties zijn samen met een observant van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag heeft de inspecteur een feedbackgesprek gevoerd met de schoolleiding, de intern begeleiders en de leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Naast de beoordeelde standaarden hebben wij enkele aanvullende wettelijke aspecten beoordeeld. Wanneer niet voldaan is aan één of meer van deze artikelen, geven wij dat aan in paragraaf 3.2.

Leeswijzer

Hierna volgt eerst de conclusie van het onderzoek op De Lichtwijzer. Hoofdstuk 3 geeft per kwaliteitsgebied de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

2 HOOFDCONCLUSIE

Vanuit een prachtig licht gebouw, dat het team ook erg waardeert, geven schoolleiding en leraren van De Lichtwijzer vorm aan hun onderwijs. Er is een periode van rust aangebroken en vanuit die rust en de relatie met de leerlingen, faciliteert en ondersteunt de huidige directeur het team in het verstevigen van de onderwijskwaliteit en de borging van het pedagogisch klimaat. Leerkrachten, leerlingen en ouders geven aan hier erg tevreden over te zijn.

Het team kent een mooie diversiteit aan talenten. De komende tijd zal gebruikt worden om deze talenten verder te ontwikkelen met als doel dat de hele organisatie hiervan profiteert.

3 RESULTATEN ONDERZOEK DE LICHTWIJZER

3.1 Kwaliteitsoordelen op onderzochte standaarden

Kwaliteitsgebied	Onderwijsproces	Onvoldoende	Voldoende	Goed
Oordeel Onderwijsproces			•	
OP1	Aanbod		•	
OP2	Zicht op ontwikkeling		•	
OP2SN	Zicht op ontwikkeling en begeleiding		•	
OP3	Didactisch handelen		•	
OP4	(Extra) ondersteuning		•	

Onderwijsproces

Het leerstofaanbod is van voldoende niveau. De komende periode zal er een verdieping plaatsvinden met betrekking tot het zaakvakkenonderwijs. Daarnaast zal het aanbod aan de leerling, die meer aan kan dan het basisaanbod, de nodige aandacht krijgen. Dit is ook nodig. Zowel leerlingen als ouders geven aan dat er behoefte is aan een onderbouwd en structureel aanbod voor de meer- en hoogbegaafde leerlingen.

Mooi om te vermelden is het ontwikkelingsgerichte onderwijs in de groepen 1 en 2. Het zou goed zijn bepaalde elementen vanuit deze groepen vast te houden in de hierop volgende groepen.

Het is voor de school belangrijk om goed zicht te hebben op wat de leerlingen nodig hebben. Dit geldt zowel voor het aanbod, alsook voor de aanpak van het onderwijs. Hierbij gaat het om het zicht op de mate van eventuele achterstanden van leerlingen en wat dit betekent voor het te stellen doel voor de volgende periode. Wanneer een leerling halverwege groep 4 al een forse achterstand heeft, lijkt het ambitieus om voor deze leerling dezelfde groei voor ogen te hebben als de rest van de leerlingen. Feitelijk is dit echter te laag, de opgelopen achterstand blijft dan immers bestaan. De doelen moeten gericht zijn op het wegwerken van de achterstand en een daarop gerichte aanpak.

Tijdens de geobserveerde lessen bleek dat leerlingen met plezier met hun leraar aan het werk waren. De geboden ruimte zal echter niet voor alle leerlingen even helpend zijn. We hebben gesproken over het feit dat structuur zonder relatie weinig vruchtbaar is. Structuur op basis van relatie daarentegen zal juist als heel

prettig ervaren worden en bijdragen aan een nog meer taakgerichte omgeving.

Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Onvoldoende	Voldoende	Goed
Oordeel Schoolklimaat			•	
SK1	Veiligheid		•	
Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Kan beter	Voldoende	Goed
SK2	Pedagogisch klimaat		•	

Schoolklimaat

Meten, weten en stralen zijn de sleutelwoorden die horen bij de gesprekken die we gevoerd hebben over de veiligheid en het pedagogisch klimaat.

Naast de wettelijk voorgeschreven jaarlijkse monitor zoekt het team ook andere manieren om van de leerlingen te horen hoe zij de veiligheid ervaren. Zo is er een leerlingenraad die zich actief (en geschoold) bezighoudt met leerlingbemiddeling en helpen leraren de leerlingen inzicht te krijgen in hun eigen handelen door 'teken-je-gesprek' in te zetten.

Na een aantal onrustige jaren op dit gebied, geven leraren en leerlingen aan dat het nu weer rustig en fijn is. Het blijft zoeken naar de juiste aanpak en toon, zeker ook met betrekking tot digitaal pesten, maar volgens de leerlingen zijn er op dit moment geen leerlingen die structureel gepest worden.

Met behulp van verschillende projecten, zoals de samenwerking met stichting Present op het gebied van burgerschap, werkt het team aan een omgeving waarin 'Laat je licht maar schijnen' een levend motto is.

Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten		Onvoldoende	Voldoende	Goed
Oordeel Onderwijsresultaten			•	
Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten	Onvoldoende	Voldoende	Goed	N.t.b.
OR1	Resultaten		•	

Onderwijsresultaten

De resultaten aan het einde van de basisschool zijn voldoende, de schoolleiding geeft hierbij wel aan hogere ambities te hebben.

De school heeft geen doelen geformuleerd voor overige vakgebieden zoals bijvoorbeeld voor haar zaakvakkenonderwijs; wanneer is men tevreden met wat de leerlingen aan het einde van hun periode op De Lichtwijzer hebben geleerd op dit gebied?

Kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie		Onvoldoende	Voldoende	Goed
Oordeel Kwaliteitszorg en ambitie			•	
KA1	Kwaliteitszorg			•
KA2	Kwaliteitscultuur		•	
KA3	Verantwoording en dialoog		•	

Kwaliteitszorg en ambitie

Vanuit een heldere besturingsfilosofie ("leren begrijpen, helpen bereiken") ondersteunt en faciliteert de huidige directeur de schoolontwikkeling. Vorig schooljaar is er een studiedag geweest waarbij het team gekozen heeft voor een onderwijskundig concept dat uitgaat van onderzoekend en ontdekkend leren. Dit is vertaald in het beeld 'ontdekkingsreiziger in Gods wereld'. Veiligheid, betrokkenheid en groei zijn de peilers waarop alle aspecten van het onderwijs gebaseerd zullen zijn.

Het systeem van kwaliteitszorg is afgestemd op het systeem van GPO-WN. Het Koersplan is leidend, in het schoolplan en jaarplan worden de schooldoelen vermeld. Alle onderdelen vanuit het jaarplan zijn op enigerlei wijze verbonden met de bovengenoemde visie.

De directeur geeft aan dat de bouwstenen klaar liggen en dat de komende periode gebruikt zal worden om de organisatie stevig neer te zetten. Daarbij reflecteert zij regelmatig op het verloop van het jaarplan, maar ook op haar eigen handelen.

Daarnaast is ook de inzet van het team onontbeerlijk. Leraren geven aan zich betrokken en eigenaar te voelen bij deze schoolontwikkeling. Veel leraren volgen scholing, bereiden samen lessen voor en kijken bij elkaar. Langzaam komt het team weer in haar kracht te staan.

Ook de ouders zijn betrokken bij de schoolontwikkeling. Dit gebeurt via de medezeggenschapsraad, maar ook via de regiegroep Ouderbetrokkenheid 3.0. Daarnaast is een tweetal ouders betrokken bij de uitwerking van het onderwijskundige profiel. De overige ouders worden tweewekelijks geïnformeerd via de nieuwsbrief. Hierin worden lopende zaken vermeld, maar ook meer inhoudelijke onderwerpen.

3.2 Overige wettelijke voorschriften

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

4 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op De Lichtwijzer. We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Geachte lezer,

Donderdag 30 maart 2017 heeft de onderwijsinspectie de Lichtwijzer bezocht. Het laatste inspectiebezoek dateert van 16 maart 2012.

De onderwijsinspectie heeft de volgende taken, beschreven in de Wet op het Onderwijstoezicht:

- het beoordelen en bevorderen van de *onderwijskwaliteit*
- het beoordelen en bevorderen van de naleving van *wettelijk onderwijsvoorschriften*
- de *financiële rechtmatigheid*
- het rapporteren over de *ontwikkeling van het onderwijs*

De inspectie voert deze taken volgens haar nieuwe onderzoekskader vanuit twee perspectieven uit:

- een controlerende functie: gericht op wettelijke vereisten, de basiskwaliteit
- stimulerende functie: gericht op de eigen aspecten van kwaliteit van bestuur en school

Het inspectiebezoek op de Lichtwijzer stond in het kader van twee onderzoeken:

1. het reguliere stelselonderzoek volgens het nieuwe onderzoekskader
2. het verificatieonderzoek: hoe is de vertaalslag van het koersplan naar de schoolpraktijk?

Ad 1.

In het nieuwe onderzoekskader zijn vijf kwaliteitsgebieden met zeventien standaarden beschreven. Op schoolniveau zijn met name kwaliteitsgebieden 1-4 van belang: het primaire onderwijsproces. Tijdens het inspectiebezoek heeft de inspecteur specifiek naar tien van de zeventien standaarden gekeken. GPO-WN heeft op basis van dit nieuwe onderzoekskader en het INK-model een zelfevaluatielijst opgesteld. Van tevoren heeft de schoolleiding deze ingevuld en

onderbouwd met bewijsmateriaal. We hebben het als prettig en leerzaam ervaren om de school op deze manier en met deze bril te bekijken en te analyseren. Tijdens het bezoek waren de twee functies van de inspectie duidelijk merkbaar: voldoen we aan alle wettelijke vereisten? Op welke punten is nog verbetering mogelijk en hoe? We herkennen ons in de beschrijving en aanbevelingen in het rapport. Het geeft ons aanknopingspunten, maar ook energie en motivatie om op de door ons ingeslagen weg verder te gaan.

Ad 2.

Naast de wettelijke vereisten, worden de eigen aspecten van kwaliteit steeds belangrijker voor de inspectie. Wat is je missie en visie, wat is je ambitie, waarin onderscheid je je als school, zijn hierbij vragen die daarbij centraal staan. Er wordt van scholen verwacht dat ze permanent streven naar kwaliteitsverbetering, ook of juist als de basiskwaliteit op orde is.

Het fundament van het onderwijs op de Lichtwijzer is gelegen in onze missie: de leerlingen begeleiden en stimuleren om hun LICHT te laten schijnen in de samenleving (naar Mattheus 5:16). Op dat fundament moet echter een stevig onderwijshuis staan. Een huis waarin les wordt gegeven met hart voor alle kinderen, met een eigentijds leerstofaanbod, door professionele leerkrachten en in samenwerking met ouders. De blijvende centrale vraag voor ons als team is hoe we ons onderwijs nog beter aan kunnen laten sluiten bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen en bij de maatschappelijke ontwikkelingen, zowel sociaal als technologisch. Dit krijgt vorm in de ontwikkeling van onze onderwijskundige visie: onderzoekend leren. We zijn met elkaar **'Ontdekkingsreizigers in Gods wereld'**! Hierin zijn we enerzijds concreet aan de slag met de speerpunten uit het koersplan van GPO-WN en anderzijds zoeken we ook naar onze eigen lokale schoolkleur en spirit.

In het verleden waardeerde de inspectie met 'onvoldoende' of 'voldoende'. Hier heeft de inspectie in het nieuwe onderzoekskader een derde waardering aan toegevoegd, 'goed'. De inspecteur gaf in het nagesprek aan dat er meerdere 'dikke voldoendes' in de rapportage zaten, maar dat de ontwikkeling nog te pril was om er nu 'goed' van te maken. Dit is in onze optiek reëel. Onze kwaliteitszorg is met 'goed' beoordeeld. Onze ambitie is uiteraard om ons op de overige standaarden ook verder te ontwikkelen richting 'goed'. Het inspectierapport bevestigt dat we hierin op de goede weg zijn!